

ส่วนที่ 3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 ตารางสรุปงบการเงิน

ตารางสรุปรายงานงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบกระแสเงินสด และอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญในระยะเวลา 1 ม.ค. - 31 ธ.ค. 2558 - 2560 มีดังต่อไปนี้

สรุปงบแสดงฐานะทางการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 – 2560 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 58	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	60,724,660	5.95	222,761,766	21.26	99,053,527	9.10
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	588,638,146	57.70	518,766,796	49.52	735,253,068	67.58
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ครบกำหนด รับชำระภายในหนึ่งปี	2,553,947	0.25	-	-	674,877	0.06
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น	-	-	-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	170,355,511	16.70	151,416,055	14.45	119,003,708	10.94
สินทรัพย์ถาวรที่ถือไว้เพื่อขาย	-	-	1,645,791	0.16	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	35,086,634	3.44	33,253,043	3.17	20,230,562	1.86
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	857,358,898	84.04	927,843,451	88.56	974,215,742	89.55
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	95,586,000	9.37	65,290,000	6.23	71,290,000	6.55
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	7,841,016	0.77	8,474,000	0.81	11,459,693	1.05
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ถึงชำระกำหนด เกินกว่าหนึ่งปี	348,051	0.03	-	-	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	20,903,818	2.05	19,800,394	1.89	16,772,783	1.54
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,449,110	0.34	2,705,571	0.26	189,205	0.02
สิทธิการเช่า	1,649,674	0.16	2,510,375	0.24	3,371,077	0.31
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	10,366,774	1.02	8,558,209	0.82	3,824,913	0.35
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	22,630,746	2.22	12,465,218	1.19	6,819,445	0.63
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	162,775,189	15.96	119,803,767	11.44	113,727,116	10.45
รวมสินทรัพย์	1,020,134,087	100.00	1,047,647,218	100.00	1,087,942,858	100.00

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

รายการ	31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 58	
	บาท	%	บาท		บาท	%
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินและ เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีท	164,610,379	16.14	255,790,025	24.42	173,086,883	15.91
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	340,662,835	33.39	260,912,440	24.90	337,940,450	31.06
ส่วนของหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงินที่ถึง กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,735,479	0.17	1,411,098	0.13	1,380,606	0.13
เงินกู้ยืมระยะยาว- ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี	93,130,707	9.13	47,799,901	4.56	-	-
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	1,326,249	0.13	4,112,504	0.39	3,374,367	0.31
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	40,772,376	4.00	84,350,770	8.05	67,725,687	6.23
รวมหนี้สินหมุนเวียน	642,238,025	62.96	654,376,738	62.46	583,507,993	53.63
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน- สุทธิจากส่วนที่ ถึง						
กำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,772,680	0.27	3,555,169	0.34	3,661,270	0.34
เงินกู้ยืมระยะยาว- สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระ ภายในหนึ่งปี	4,400,086	0.43	14,698,700	1.40	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	15,682,266	1.54	14,684,615	1.40	10,803,241	0.99
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี			-	-	-	-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	22,855,032	2.24	32,938,484	3.14	14,464,511	1.33
รวมหนี้สิน	665,093,057	65.20	687,315,222	65.61	597,972,504	54.96
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
หุ้นสามัญ 320,536,266 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท ทุนที่ออกและชำระแล้ว	320,536,266		320,536,266		320,536,266	
หุ้นสามัญ 254,299,746 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท (2559:หุ้นสามัญ 254,298,158 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท)	254,299,746	24.93	254,298,158	24.27	254,267,678	23.37
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	117,150,669	11.48	117,143,920	11.18	117,014,380	10.76
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	25,429,816	2.49	25,429,816	2.43	25,426,768	2.34
ยังไม่ได้จัดสรร	(37,726,066)	(3.70)	(33,870,220)	(3.23)	82,032,855	7.54
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	359,154,165	35.21	363,001,674	34.65	478,741,681	44.00
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของ บริษัทย่อย	(4,113,135)	(0.40)	(2,669,678)	(0.25)	11,228,673	1.03
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	355,041,030	34.80	360,331,996	34.39	489,970,354	45.04
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,020,134,087	100.00	1,047,647,218	100.00	1,087,942,858	100.00

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ตารางสรุปงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดปี 2558 - 2560 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 60		31 ธ.ค. 59		31 ธ.ค. 58	
	บาท	%	บาท		บาท	%
กำไรขาดทุน:						
รายได้						
รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ	657,582,158	51.16	573,967,293	50.90	780,720,377	63.11
รายได้จากการขาย	612,160,221	47.62	544,907,294	48.33	448,363,260	36.24
รายได้เงินปันผล	-	-	-	-	-	-
รายได้อื่น	15,709,940	1.22	8,679,178	0.77	8,018,349	0.65
รวมรายได้	1,285,452,319	100.00	1,127,553,765	100.00	1,237,101,986	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบ	527,471,962	41.03	473,974,899	42.04	619,321,194	50.06
ต้นทุนขาย	507,369,296	39.47	443,865,769	39.37	361,694,362	29.24
ค่าใช้จ่ายในการขาย	38,765,099	3.02	35,974,916	3.19	39,240,250	3.17
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	184,078,238	14.32	247,406,156	21.94	122,935,043	9.94
รวมค่าใช้จ่าย	1,257,684,595	97.84	1,201,221,740	106.53	1,143,190,849	92.41
กำไร (ขาดทุน) ก่อนส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จาก	27,767,724	2.16	(73,667,975)	(6.53)	93,911,137	7.59
เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า ค่าใช้จ่าย						
ทางการเงิน และ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้						
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2,024,688)	(0.16)	(2,843,989)	(0.25)	(1,040,307)	(0.08)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	25,743,036	2.00	(76,511,964)	(6.79)	92,870,830	7.51
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(21,126,026)	(1.64)	(28,680,607)	(2.54)	(18,960,882)	(1.53)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	4,617,010	0.36	(105,192,571)	(9.33)	73,909,948	5.97
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(8,191,308)	(0.64)	(10,133,484)	(0.90)	(16,567,651)	(1.34)
กำไรสำหรับงวด	(3,574,298)	(0.28)	(115,326,055)	(10.23)	57,342,297	4.64
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:						
โอนกลับส่วนเกินทุนจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนใน						
หลักทรัพย์เพื่อขาย-สุทธิจากภาษีเงินได้						
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลัก	(1,048,229)	(0.08)	(3,047,910)	(0.27)	-	-
คณิตศาสตร์						
ผลกระทบของภาษีเงินได้	209,646	0.02	609,582	0.05	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวด	(838,583)	(0.07)	(2,438,328)	(0.22)	-	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับงวด	(4,412,881)	(0.34)	(117,764,383)	(10.44)	57,342,297	4.64

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ตารางสรุปกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับงวดปี 2558 – 2560 (ตรวจสอบแล้ว)

รายการ	31 ธ.ค. 60 บาท	31 ธ.ค. 59 บาท	31 ธ.ค. 58 บาท
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	(53,539,413)	11,824,050	245,400,335
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุน	(37,561,716)	(7,463,294)	(18,869,679)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน	(70,935,977)	119,347,483	(268,102,826)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(162,037,106)	123,708,239	(41,572,170)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	222,761,766	99,053,527	140,625,697
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	60,724,660	222,761,766	99,053,527

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
13.2 การแสดงอัตราส่วนทางการเงิน

ตารางสรุปอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อยปี 2558 – 2560

รายการ	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 59	31 ธ.ค. 58
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	1.33	1.42	1.67
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	1.07	1.19	1.47
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	2.29	1.78	1.43
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	160	205	255
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	6.43	6.79	10.25
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	57	54	36
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	3.44	3.07	2.89
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	106	119	126
วงจรเงินสด (วัน)	110	139	165
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร			
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	18.50	17.97	20.18
อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (%)	0.36	(9.33)	5.97
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	(0.28)	(10.23)	4.64
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	(1.00)	(27.13)	11.71
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	(0.35)	(10.80)	4.78
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	(14.01)	(508.61)	282.56
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	1.24	1.06	1.03
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายการเงิน			
อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.87	1.91	1.22
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย (เท่า)	1.22	(2.67)	4.90
อัตราการจ่ายเงินปันผล (%)	-	-	66.51
ข้อมูลต่อหุ้น			
มูลค่าหุ้นตามบัญชี (บาท)	1.40	1.42	1.93
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น	(0.01)	(0.40)	0.22
เงินปันผลระหว่างกาล (บาทต่อหุ้น)	-	-	0.10
เงินปันผลต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	-	-	0.05

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ภาพรวม

การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2560 จากการประมาณการของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ณ เดือนมกราคม 2561 อยู่ที่ร้อยละ 4.0 ซึ่งสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปี 2559 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 3.2 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของปี 2560 ทั้งนี้ ปัจจัยสนับสนุนหลักมาจากการใช้จ่ายภาครัฐที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการขยายตัวของการส่งออก สำหรับการขยายตัวการใช้จ่ายภาครัฐเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญตามการใช้จ่ายอุปโภค และการลงทุนภาครัฐที่เบิกจ่ายได้ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้รับอานิสงส์จากการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปีงบประมาณ 2560 จำนวน 1.9 แสนล้านบาท และการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนาดใหญ่ อาทิ โครงการรถไฟทางคู่และรถไฟฟ้าในเขตเมือง โครงการมอเตอร์เวย์ และโครงการพัฒนาท่าอากาศยาน เป็นต้น

พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้บริโภคที่ชื่นชอบความสะดวกสบาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแสวงหาสิ่งที่ต้องการในโลกออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต หรือสมาร์ทโฟน เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้ช่องทางของธุรกิจ E-Commerce ได้รับความนิยมและเติบโตอย่างต่อเนื่องไม่เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงทั่วโลกอีกด้วย เป็นผลทำให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ E-Commerce เติบโตไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสินค้า

จากการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาครัฐ และการเติบโตของธุรกิจ E-Commerce เป็นส่วนสำคัญที่ผลักดันให้บริษัทให้ความสนใจและพยายามที่จะเข้าไปมีส่วนแบ่งตลาดทั้งในส่วนของโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ และการขยายธุรกิจของบริษัทเข้าไปมีส่วนแบ่งตลาดในส่วนของธุรกิจ E-Commerce อีกด้วย โดยในปี 2560 บริษัทประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมการประมูลการเช่าอุปกรณ์สำหรับระบบส่งต่อและนำจ่ายปี 2560 บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด และเป้าหมายในปี 2561 บริษัทพยายามที่จะเข้าไปมีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงดำรงเป้าหมายการดำเนินธุรกิจให้ครอบคลุมในส่วนต่างๆ ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นความเชี่ยวชาญที่เป็นจุดแข็งของบริษัท

14.2 ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

รายได้

ในปี 2560 กลุ่มบริษัท มีรายได้รวม 1,285 ล้านบาท สูงกว่าปีที่ผ่านมา 158 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 14 จากปี 2559 ที่มีรายได้รวม 1,128 ล้านบาท และกลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิ 3.57 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 112 ล้านบาท โดยปีที่ผ่านมา มีผลขาดทุนสุทธิอยู่ที่ 115 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจาก

รายได้จากการพัฒนาระบบ

รายได้จากการพัฒนาระบบ เป็นรายได้จากธุรกิจประเภทโครงการ ซึ่งมาจากการให้บริการในด้านธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ธุรกิจการให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ ธุรกิจระบบสนับสนุนกิจการโทรคมนาคม ธุรกิจระบบวิทย์และโทรทัศน์ และธุรกิจการให้บริการติดตั้งอุปกรณ์เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

โดยในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการพัฒนาระบบ จำนวน 658 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 84 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.6

รายได้จากการขาย

รายได้จากการขายส่วนใหญ่มาจากหน่วยธุรกิจช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร และธุรกิจผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ โดยในปี 2560 มีรายได้จากการขาย จำนวน 612 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 67 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.3

รายได้อื่น

ปี 2560 กลุ่มบริษัทมีรายได้อื่นจำนวน 16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 7 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากส่วนจากของอัตราแลกเปลี่ยนและเงินสนับสนุนทางการตลาด

ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบและต้นทุนขาย
ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบเป็นต้นทุนสำหรับงานประเภทโครงการ โดยในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ จำนวน 527 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 53 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบที่เพิ่มขึ้น

ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายเป็นต้นทุนสินค้าสำหรับงานประเภทที่ไม่ใช่โครงการ โดยในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนขาย จำนวน 507 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 64 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14 ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 223 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 60 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจาก

1. การลดลงของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งในปี 2559 ได้บันทึกไว้จำนวน 99.98 ล้านบาท เกือบทั้งหมดมาจากโครงการสัญญาจ้างเหมาโครงการหนึ่งจำนวน 99.4 ล้านบาท เนื่องจากการพัฒนาโครงการดังกล่าวมีระยะเวลาเกินกว่ากำหนดระยะเวลาส่งมอบงานตามสัญญา และบริษัทได้รับหนังสือสัญญาบอกเลิกสัญญาจ้างเหมาจากผู้ว่าจ้างดังกล่าวเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560 และในปี 2560 ผลจากการถูกยกเลิกโครงการทำให้บริษัททำการทบทวนโครงการที่มีแนวโน้มว่าจะถูกยกเลิกโครงการ และพบว่างานโครงการที่เริ่มในปี 2556 ซึ่งปัจจุบันยังไม่สามารถทำให้เสร็จสมบูรณ์ บริษัทจึงได้พิจารณาทำการบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมในปี 2560 จำนวน 17.71 ล้านบาท

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

2. ปี 2560 มีการบันทึกสำรองภาวะค้ำประกันจำนวน 2.47 ล้านบาทของโครงการที่มีแนวโน้มว่าจะถูกยกเลิกที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และในปีเดียวกันนี้บริษัทได้ชำระภาวะหนี้สื่อค้ำประกันจากโครงการที่ถูกยกเลิกจำนวน 33.2 ล้านบาท ซึ่งในกรณีดังกล่าวบริษัทได้มีหนังสือแจ้งธนาคารให้ระงับการชำระเงินให้กับผู้ว่าจ้าง และได้ขอคำสั่งศาลปกครองกลางคุ้มครองชั่วคราว ซึ่งศาลปกครองกลางได้ยกคำร้องโดยให้ความเห็นว่าบริษัทยังไม่ได้ได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ว่าจ้างส่งหนังสือไปยังธนาคารเพื่อขอบังคับหลักประกันตามสัญญา ธนาคารจึงได้ทำการชำระภาวะตามหนังสือค้ำประกันและเรียกร้องให้บริษัทชำระหนี้ดังกล่าวแก่ธนาคาร ซึ่งบริษัทได้ทำการชำระหนี้ให้แก่ธนาคารเรียบร้อยแล้วและได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายไว้ ส่วนในปี 2559 บริษัทได้ทำการบันทึกประมาณการค่าปรับตามสัญญาและค่ารั้งถอนไว้ในบัญชีเป็นจำนวนรวมประมาณ 12.9 ล้านบาท
3. มีการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของบริษัทเพิ่มขึ้น โดยในปี 2559 ได้ตั้งสำรองไว้ 7.5 ล้านบาท แต่ในปี 2560 ได้ตั้งสำรองไว้ 16.60 ล้านบาท

ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 2 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 1 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ผลขาดทุนของบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด โดยในปี 2559 บริษัทรับรู้ผลขาดทุนจำนวน 3 ล้านบาท โดยบริษัทย่อยเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ร้อยละ 25 สำหรับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นเกิดจากบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด ยังคงอยู่ระหว่างดำเนินการขอจัดตั้งโรงไฟฟ้าซึ่งล่าช้ากว่ากำหนด เนื่องจากอุปสรรคจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ซึ่งในปี 2561 ทางสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้ออกประกาศให้ผู้ยื่นขอผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมากซึ่งเป็นผู้ร่วมทุนโครงการ ยื่นคำร้องและข้อเสนอขอขายไฟฟ้ากับทางสำนักงาน ซึ่งทางบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ระหว่างการเตรียมเอกสารที่ใช้สำหรับการยื่นข้อเสนอขอขายไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายทางการเงิน จำนวน 21 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 8 ล้านบาท เป็นผลมาจากการต้นทุนทางการเงินที่ลดลง และการบริหารสินเชื่อที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ จำนวน 1 ล้านบาท โดยได้คำนวณจากภาวะผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งลดลงจากปี 2559 จำนวน 2 ล้านบาท

กำไร (ขาดทุน)

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนทั้งสิ้น 3.57 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและการบันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับโครงการที่เริ่มในปี 2556 และมีแนวโน้มว่าจะถูกยกเลิก จำนวนรวมทั้งสิ้น 25 ล้านบาท และการชำระภาวะค้ำประกันของโครงการที่ถูกยกเลิก จำนวน 33 ล้านบาท

14.3 ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น จำนวน 589 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 57.7 ของสินทรัพย์รวม เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้น 70 ล้านบาท เป็นผลมาจากรายได้ที่เพิ่มขึ้นและการรับชำระหนี้ระหว่างปี

สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าในปี 2560 อยู่ที่ 2.29 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการพัฒนาระบบและรายได้จากการขาย โดยมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 160 วัน ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 205 วัน

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีสินค้าคงเหลือ จำนวน 170 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 19 ล้านบาท สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือในปี 2560 อยู่ที่ 6.43 เท่า ลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 6.79 เท่า ระยะเวลาในการขายสินค้าเฉลี่ยในปี 2560 อยู่ที่ 57 วัน นานกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 54 วัน สาเหตุที่ใช้ระยะเวลานานขึ้นเป็นผลมาจากการงานระหว่างทำจากงานโครงการใหญ่ที่จะส่งมอบในปีถัดไป

14.4 สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

โครงสร้างเงินทุน

ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 665 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 22 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการลดลงของเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 59 ล้านบาท การลดลงของรายได้รับล่วงหน้าจำนวน 44 ล้านบาทสาเหตุหลักมาจากการรับรู้ความสำเร็จของโครงการที่ได้รับเงินล่วงหน้า ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าเพิ่มขึ้นจำนวน 80 ล้านบาท

ส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2560 มีจำนวนหุ้นสามัญเพิ่มขึ้น 1,588 หุ้น ซึ่งเกิดจากการผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญ (IRCP-W2) จำนวน 1,324 หน่วย โดย 1 หน่วยสามารถซื้อหุ้นสามัญได้ 1.20 หุ้น ในราคา 5.25 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ ในปี 2560 กลุ่มบริษัทได้รับผลกระทบจากผลขาดทุนจากงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ จำนวน 38 ล้านบาท นอกจากนี้บริษัทยังได้มีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 10 ล้านบาทจากผลการดำเนินงานของปี 2559 ให้กับบริษัทแม่และผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุม

อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2560 อยู่ที่ 1.87 ลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 1.91 เป็นผลมาจากการชำระหนี้ที่ได้อธิบายข้างต้น โดยกลุ่มบริษัทพยายามรักษาระดับอัตราหนี้สินต่อทุนเพื่อลดต้นทุนทางการเงินและลดความเสี่ยงในส่วนของสภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่อง

งบกระแสเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัท มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งสิ้น จำนวน 60.7 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 162 ล้านบาท ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากกิจกรรมดังต่อไปนี้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน -54 ล้านบาท ในปี 2560 กลุ่มบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน +66 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าลูกหนี้ผ่อนชำระและลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้น -99 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น -24 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นเพิ่มขึ้น +72 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง -44 ล้านบาท จ่ายภาษีเงินได้ -25 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนใช้ไปจำนวน -38 ล้านบาท เป็นส่วนที่นำไปฝากประจำเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อจำนวน -31 ล้านบาท ซื้ออุปกรณ์และทรัพย์สินไม่มีตัวตน -9 ล้านบาท และจำหน่ายอุปกรณ์ +2 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจการจัดหาเงิน -71 ล้านบาท มาจากการชำระเงินกู้ยืมสถาบันการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาว -465 ล้านบาท ในขณะที่มีการกู้ยืมเพิ่ม +408 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่าย -12 ล้านบาท และการจ่ายปันผลส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จำนวน -1 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อยู่ที่ 1.33 เท่า ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมามีอัตราส่วนอยู่ที่ 1.42 เท่า และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio) อยู่ที่ 1.07 เท่า ต่ำกว่าจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมามีอัตราส่วนอยู่ที่ 1.19 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องที่ลดลงเป็นผลมาจากหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นจากเงินกู้ยืมเพื่อใช้ในงานโครงการและซื้อสินค้าจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทได้เพิ่มความระมัดระวังและติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อลดความเสี่ยงของสภาพคล่อง

14.5 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีรายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ และรายได้จากการขายในส่วนของรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบมีกระบวนการในการวัดมูลค่ารวมถึงรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการรับรู้รายได้และต้นทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินขึ้นความสำเร็จของงานและความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะเกิดผลขาดทุนและวัดมูลค่าผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่กลุ่มบริษัทจะต้องศึกษาเงื่อนไขและความเสี่ยงต่างๆ ของสัญญา เพื่อให้การรับรู้รายได้และประมาณการต้นทุนสอดคล้องกับเงื่อนไขและเนื้อหาของสัญญา และลดความเสี่ยงในด้านค่าปรับ และการถูกยกเลิกโครงการในอนาคต

บริษัท อินเทอร์เน็ตเน็ทส์ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

สำหรับในส่วนของรายได้จากการขาย ในการทำสัญญากับลูกค้าที่มีความหลากหลาย ทำให้รายการขายของกลุ่มบริษัทมีเงื่อนไขในการรับรู้รายได้ที่ซับซ้อน จึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงให้ความสำคัญต่อการบริหารสัญญาและหาวิธีป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต